

Izšla, izvešili ponedeljek ...

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v ...

GLAS VESTI

«Der Tiroler» priobčuje jezikovno naredbu madžarske vlade, ki smo jo priobčili tudi v «Edinosti» in opetovano razpravljajo o njej.

Tirolski list pospremlja to naredbu s pripombami, ki so idejno povsem istovetne z našimi. In mestoma celo tudi besedno.

Ogrska je bila — piše «Der Tiroler» — od nekdanjega klasičnega jezika zatiranja narodnosti. Pisec je nekako vprašal nekega Madžara: ali je res, da Madžari zatirajo Romune? Dobil je takle zelo značilen odgovor: «Kaj svoboda? Romuni imajo dovolj svobode: Romuni so — živili!»

V luči Tolomejevega govora (glej «Edinost» št. 19. julija) — pravi «Tiroler» — naj pokažejo nastopna izvajanja (dolžbe madžarske jezikovne naredbi), kako državno-politično modro postopajo drugod z narodnimi manjšinami, dočim se pri nas manjšine raznarodujejo: enostavno brezobzirno in po načrtu, izdelanem do podrobnosti — kakor da je to staro domače, kulturno in gospodarsko visoko razvito prebivalstvo nekaj manj vrednega.

Tu navaja tirolski list madžarsko jezikovno naredbu, komentira pojedine določbe ter dostavlja:

«Ta narodnostna naredba pomeni izvedbo obveznosti, ki jih je Ogrska sprejela v mirovni pogodbi glede zaščite manjšin. Velike države-zmagovalke niso formalno prevzele obveznosti, kakor so jih morale sprejeti male države. S tem pa ni nikakor rečeno, da niso tudi velike države moralno vezane nanje Vesile — in tudi Italija — naj bi namreč, ne da bi bile formalno prisiljene, izvajale napram svojim manjšinam isto pravičnost, v katero so male države primorane po posebnih klavzulah v mirovni pogodbi! Zato pomenja izvedba take narodnostne naredbi v malih državah resen opomin vesti za velike!»

Nemški tirolski list meni torej, naj bi vlade in gospodujoče stranke v velikih državah poslušale tudi glas vesti. Kako pa naj si — in to je usodno za nas — domnevamo živo vest n. pr. pri kakem Tolomeju, ko je v imenu stranke, ki ima sedaj vso moč in oblast v državi v svojih rokah, zahteval popolno narodno in politično iztrebljenje nemške manjšine na južnem Tirolskem, a je v isti sapi ogorčeno prote-

stiral proti temu, če bi ga hoteli proglašati za kakega «nemščerca»?

Opravičeno se moramo vprašati, ali imajo taki ljudje sploh kako razumevanje za pojme pravičnosti? Ali sploh morejo razlikovati med pravim in nepravim, med pravico in krivico, ko tako naravnost govori narodni manjšini, da ji hočejo vzeti vse, kar ji je najdražje in najsvetejše in v čemer je posebej njeno bistvo, obenem pa naglašajo, da ta manjšina naj ne misli nikdar, da so ji sovražniki? V čem, za božjo voljo, naj potemtakem vidi manjšina znak tega — nesovraštva? Ali ljudje Tolomejevega kova je očitno najvišja pravica, ki jim jo ne sme kratišiti nikdo, v tem, da izvajajo proti manjšinam najstrašnejšo krivico! Tako je njihova ideologija, ki jo očitujejo in tudi udeležujejo vsekdar in povsod v svojem postopanju napram narodnim manjšinam. Kako naj pričakujemo od takih ljudi, da bi poslušali glas — vesti? Ali so v njih sovinstični nagoni silnicej, nego glas vesti; ali pa te vesti — sploh ni v njihovi manjšinski politiki?

Sedaj pa prihaja najusodnejše vprašanje. Gospod Tolomej sam je izrecno naglašal v svojem govoru v gledališču v Bocenu, da je smernice manjšinske politike, kakor jih je razlagal, odobrili veliki fašistovski svet, torej korporacija, ki se ne le povsem istovetno s sedanjo vladavino, marveč je tudi njena glavna opora. Italijanski listi pa so povdarjali, da je g. Tolomej razvijal — program vlade! Vprašanje je torej: ali je res temu tako? Vse znamenja kažejo sicer — na žalost — da sta g. Tolomej in italijanski tisk izrazila gotovo dejstvo. Če je tako, potem moramo priti do usodnega zaključka, da hoče vlada uravnati svojo manjšinsko politiko v navzkrižju z besedo v prestolnem govoru iz leta 1920; v navzkrižju z besedo Tittonija o moralni dolžnosti, ki je po našem mnenju — vsaj tako obvezna, kakor so kake klavzule v kakih pogodbah; v navzkrižju s pripravilom takega prosvetljenega duha, kakršen je poštenjak Luzzatti; in slednjic v navzkrižju z vestjo kulturnega sveta, ki je opozarjal nanjo poslanec dr. Wilfan v svojem znamenitem govoru.

Vzrokov je torej dovolj za skrajni pesimizem na naši strani. Kljub vsemu in vsemu pa hranjamo še zarek nade, da za narodne manjšine v naši državi ne velja še tisti usodni Dantejev: Lasciate ogni speranza! Se verujemo, se se hočemo nadejati, da v tistih, ki krojijo ali bodo krojili usodo našim manjšinam, se ni zamrl glas vesti in da ga je vira dogodkov, strasti in povojne psihoze le nekako potisnila, ter da se ta glas zopet uveljavi in spravi v sklad z mednarodno vestjo, ki zahteva z neodklonljivo voljo: pravico vsem manjšinam do svojeje narodnega življenja! Čim prej se to zgodi, tem boljše za nas in za ozemlje naše z italijanskimi sodržavljani na ozemlju, ki je usojeno obema plemenoma! In tudi država gotovo ne bo imela škode od tega!

Italija

Imendan kraljice - matere

RIM, 20. Danes, na imendan kraljice-matere, so vsi javni uradi in številne zasebne hiše razobesile zastave. Kraljica Margherita je prešla iz vseh krajev Italije brzjavne čestitke.

Poslanska zbornica nadaljuje razpravo o volilni prenosovi

RIM, 20. Takoj po otvoritvi včerajšnje seje je posl. Lazzari protestiral proti očitku posl. Giunte, da je bil svojočasno anarhist; želel bi, da se v bodoče spoštujejo parlamentarni običaji in naj tovariši ne skušajo predčuti svojih nasprotnikov v taki luči, kakor pride slučajno njim prav, ampak v pravi. Nato je posl. Wilfan pripomnil, da se je njegov včerajšnji predlog o reviziji volilnega okrožja v Julijski Krajini tical tudi Beneškega. Po kratkih razpravah je zbornica odobrila nadaljne člene zakonskega načrta za volilno prenosovo do člena 77, z izjemo nekaterih členov, o katerih bo zbornica razpravljala drugič. V razpravo je posegel tudi posl. Wilfan; pri členu 52 je pripomnil, da so bili pri zadnjih volitvah v njegovem volilnem okrožju nekateri zastopniki strank pretepeni. Seja je bila zaključena ob 19.15.

Protí napadom na katoliške ustanove

RIM, 20. Ministrski predsednik je sprejel danes predsednika odbora italijanske katoliške akcije, ki mu je poročal o napadih v zadnjih dneh na katoliške ustanove v Toscani. Mussolini, ki je že javno obžaloval te čine in odredil strogo preiskavo, je prosil predsednika tega odbora, da bi mu v bodoče takoj sporočil, ako se bi taki slučajji še ponavljali. V tem smislu je bila kdana tudi okrožnica na vse prefekte, da se mora na vsak način spoštovati simbole vladajoče katoliške cerkve.

Prelom med maksimalisti in komunisti v Milanu

MILAN, 20. Prihodno nedeljo se sestane glavni zvezni svet. Med tednom so se vršila po deželi razna zborovanja v svrhu imenovanja odposlancev. Nepričakovano je prišla vest, da je prišlo do razdora med komunisti in maksimalisti. Svoječasno so se namreč komunisti in maksimalisti dogovorili, da nastopijo skupno v boju proti socialistom unitarcem ter da bo-

do predložili skupno kandidatsko listo pri volitvah v izvršilno komisijo. Zadnji politični dogodki, t. j. izmenjanje političnih spisov med moskovsko eksekutivo in maksimalističnim glasilom, pa so ohladili navdušenje za skupno delovanje. Komunisti niso hoteli pokazati, da cenijo maksimaliste kakor bi zahtevala številna moč poslednjih, ter so predložili listo z ravno tolikimi kandidati kakor maksimalisti. Maksimalisti, ki se čutijo po številu bolj močne, so listo zavrnili, čemur je takoj sledil prelom. To bo imelo za posledico, da bodo stranke predložile vsaka svojo listo in si bodo začrtale vsaka svoj lasten program. Unitarici so seveda veselili, da ni prišlo do sporazuma; kajti na ta način bodo skoro gotovo zmagali oni.

Spopad med fašisti in kmeti — En mrtev, dva ranjena

RIM, 20. V Valleranu v pokrajini Viterbo je prišlo do krvavega spopada med fašisti in kmeti. Nekaj kmetov je v medsebojnem pogovoru kritiziralo vladno delovanje, še posebno pa politiko ministrskega predsednika Mussolinija. Tedaj sta se vmešala dva fašista ter zahtevala poslušanje. Nekdo izmed razjarjenih kmetov je nenadoma dvignil motiko ter tresčil enega fašista po glavi. Nato je ostali fašist izstrelil več strelom na kmeta ter ga umiril. Tedaj je posegel vmes brat ustreljenega kmeta ter ustrelil iz puške na fašista, ki je obležal težko ranjen.

Jugoslavija

Zbornica sprejela zakon o novačenju BELGRAD, 20. Zbornica je odobrila novi zakon o novačenju, ki določa med drugim vojaško službo na 18 mesecev.

Finančni minister o ureditvi uradniških plač — Uradniški zakon stopi 1. oktobra v veljavo

BELGRAD, 19. Zakonodajni odbor je včeraj ob 17.30 nadaljeval podrobno razpravo o uradniškem zakonu. Razpravljal je o najbolj perečem vprašanju, o ureditvi uradniških plač, ki jih vsebuje IV. poglavje zakona. Na predlog posl. Svetozarja Pribičevića je po odobrenju zapisnika zadnje seje podal minister financ dr. M. Stojadinović daljši ekspoze, kako bi država dobila kritičje za urejene uradniške plače, ne da bi bila državna blagajna znatno obremenjena.

Minister financ dr. Stojadinović je med drugim izjavil:

Država danes izdaja za uradništvo letno 400.000.000 dinarjev na rednih plačah in na draginjskih dokladah okroglo 2 milijardi 200.000.000 dinarjev, tedaj skupaj na leto 2.600.000.000 dinarjev. Vse to se izdaja letno za uradništvo meščanskega reda. Po novem zakonu bi znašali celokupni izdatki na plačah in draginjskih dokladah 3.580.000.000 dinarjev letno, samo na rednih plačah pa 1.035.000.000 dinarjev. Če primerjamo dosedanje izdatke s plačami, določenimi po novem zakonu, dobimo diferenco 900.000.000 dinarjev. To svoto pa je treba nekoliko reducirati, ker letos ne odpade na celo leto z ozirom na to, da stopi novi uradniški zakon šele 1. oktobra t. l. in veljavo, vsled česar se odbiti zneske za tri mesece, julij, avgust in september, celokupno tedaj 245.000.000 dinarjev. Na ta način dobimo pravo diferenco v znesku 735.000.000 dinarjev, ki bi predstavljala redni povisek v rednem proračunu za leta 1923-24. Minister je dalje izjavil, da nima kritja za preko 400.000.000 dinarjev.

Kako najti kritje in izvesti ureditev uradniških plač, je minister financ navajal dve metodi. Izboljšanje gnotnega stanja uradništva se izvede na edini način potom redukcije. V kolikor se izvrši redukcija cembja, v toliko se bodo lahko povečali prejemki ostalemu uradništvu. Po intencijah vlade je, da se povišajo plače uradništvu na ta način, da se znižajo draginjske doklade. Kritje se more doseči na ta način, da se reducirajo izdatki za draginjske doklade. Minister financ je dalje zelo obširno govoril o koristi in pomenu stabilizacije dinarja za državne finance in je aludiral, da se dinar lahko še mnogo dvigne in da na to padejo cene, radi tega je treba tudi primerjati razmerje med draginjskimi dokladami in tečajem dinarja. V državnih financah pa je treba dobiti tudi ventile sigurnosti, da se preveč ne obremenijo državna blagajna. Ti ventili sigurnosti so: 1. zmanjšanje draginjskih doklad, 2. ukinitje raznih beneficij uradništvu (n. pr. znižanje železniške vožnje itd.), 3. plačevanje davka na uradniške plače in 4. redukcija uradništva.

Poljska

Spopad med komunisti in policijo na Poljskem

VARŠAVA, 20. V Lodzu so voditelji komunistov na nekem shodu stavkujočih delavcev tekstilne industrije v svojih govorih ostro napadali vlado. Policija je posredovala, da bi razbila shod, a je bila napadena od stavkujočih s kamenjem. Na obeh straneh je bilo mnogo ranjenih, mir je zopet vzpostavljen.

Francija

Herriot o italijanski volilni reformi in francosko-italijanski odnosih

PARIZ, 20. Voditelj radikalno-socialistične stranke poslanec Herriot je objavil v listu «Information» članek, kjer pravi, da hoče italijanska vlada s svojo volilno reformo diskreditirati proporcionalno v državah, kjer je v veljavi in dokazati krizo, ki jo preživlja v sedanji Evropi parlamentarni režim. V tem članku opozarja Herriot na nekatera dejstva, ki se tičejo francosko-italijanskega prijateljstva. Tako povdarja, da se je na srednjih italijanskih solah odpravil obvezen poduk francoščine in da je večina italijanskih listov zavzela glede zasedbe Poruhirja angleško stališče. Ugotavlja, da je to duševno razpoloženje povzročila debata v listih obeh držav o pomoči generala Focha po nesreči pri Kobariidu, zaključuje pisec svoj članek tako-le: «Odkrito povedano, take debate se morajo obžalovati. Med vojno je vsakdo izmed zaveznikov spoznal svoje nesreče in svoje uspehe. Posebno se je Italija, ki bi lahko potom pogodb v evropskem meteuju dosegla lepe vspehe, vrgla v vojni vrtnice, ko je že poznala vse njegove grozovitosti. Velicina in lepota tega čina morate zasenčiti vse podrobnosti, o katerih se razpravlja. Vse, kar bi lahko razdvojilo ta dva naroda, se mora odstraniti.»

Bojata zeto v Alžiru.

LONDON, 20. Letošnji pridelek pšenice v Alžiru znaša okoli 1.000.000 ton, medtem ko je lanski znašal le 496.200 ton.

Belgija

Preustroj vseučilišča v Gandu. — Francoski učni jezik skoro popolnoma odpravljen.

BRUSELJ, 19. Kakor znano, je senat odobril zakonski načrt o preustroju vseučilišča v Gandu. Ta zadeva se je vlekla že mesece in mesece ter je baje tudi izvala zadnjo vladno krizo; sploh je vprašanje zelo razburjalo belgijsko javno mnenje, tako da so nekateri senatorji izjavili, da bodo glasovali za načrt samo, da se že enkrat reši vprašanje, ki zastruplja javno mnenje. V glavnem vsebuje načrt ta-le določila: 219 francoskih tečajev je odpravljenih; na njihovo mesto pride 345 tečajev z vlaškimim učnim jezikom. Ves preustroj se bo izvršil v teku petih let. Pravzaprav bosta francosko vseučilišče in francoski učni jezik skoro popolnoma izginila; kajti v francoskem oddelku samem se bo ena tretjina tečajev vršila v vlaškimem jeziku. Vseled tega bodo inozemski dijaki prisiljeni obiskovati vseučilišče v Bruslju ali Louvainu.

Anglija

Romanje angleških katoličanov v Lourdes. LONDON, 19. Samo v teku enega tedna se je napravilo 1.500 prebivalcev iz pokrajine Lancashire na pot v Lourdes v upanju, da si tam izprosijo zdravlja.

Glavne poteze angleškega odgovora

LONDON, 20. Listi se obširno bavijo z odgovorom angleške vlade na zadnjo nemško ponudbo. Angleška vlada bo predlagala glede zasedbe ruhrske kotline za Francijo primerneje garancije, zakar bo morala Nemčija opustiti pasivno rezistenco na zasedenem ozemlju. Vstrajala bo tudi pri vprašanju plačline možnosti Nemčije in bo opozorila na nevarnost, ki preti Evropi in sploh vsemu svetu pri sedanji zmešnjavi ter bo zahtevala čimprejšnjo rešitev iz tega kritičnega položaja. Pri tem pa se bo odgovor naslanjal na staro angleško-francosko prijateljstvo in bo porušil vse nade, ki bi se lahko uresničile v slučaju oslabitve velikega sporazuma.

Nasproti emancipaciji ženske.

LONDON, 20. Te dni se vrši razprava pred tukajšnjim sodiščem o razprodaji nekega zakonskega para. Sodnik je pozval za prico tudi njuno hčerko. Vprašal jo je: Koliko let imaš? — Devet. — Veš-li kaj se pravi govoriti resno? — Da. — Veš, da boš kaznovana, ako boš tagala? — Vem. — Nato je sodnik pozval deklico, naj prisече, narkar je pričala.

Časopisje velikih narodov

LONDON, 20. Dnevnik «Daily Mail» je objavil te dni podatke o razprodaji lista. Razprodanih je bilo meseca januarja 1.813.409, februarja 1.818.596, marca 1.807.741, maja 1.777.947, junija 1.770.848 iztisov.

Nemčija

Poruhirska delavska zveza proti ustanovitvi poreske republike

BERLIN, 20. Wolfova agencija poroča iz Essena, da so se zastopniki delavske zveze v Porurju izrekli proti agitaciji za ustanovitev poreske republike.

Nemška gospodarska kriza.

BERLIN, 19. «Reichsbank» ni bila včeraj v stanu dobaviti borzi več kakor 2% povprašanih deviz. — Papirnatega denarja je do sedaj v prometu 20,241 milijard mark. Samo v prvem tednu t. m. se je kroženje pomnožilo za 2,950 mark. Cene so se povprečno zvišale za 140% v teku prve polovice julija.

Protestno zborovanje proti zasedbi Porurja v Berlinu.

BERLIN, 20. Na tukajšnjem vseučilišču se bo vršklo dne 28. in 29. t. m. veliko protestno zborovanje. Govorili bodo zastopniki vseh strank.

Novo povišanje železniških vozni cen v Nemčiji

BERLIN, 20. Od 1. avgusta dalje bodo cene vozni listkov I. in II. razreda na nemških železnicah povišane za 300%, cene III. in IV. razreda pa za 250%; bla-

govne prevozne cene se bodo povišale za 150%.

Nemški protest proti podaljšanju blokade Poruhirja

BERLIN, 20. Wolfova agencija poroča, da je Nemčija poslala v Pariz in Bruselj protestno noto radi podaljšanja blokade zasedenega ozemlja. Nemška diplomatska zastopstva v Italiji, Angliji in Zedinjenih državah ameriških, kakor tudi pri sv. stolici so dobila nalogo, da opozorijo tozadnevne vlade na to neupravičeno podaljšanje blokade.

Možnost civilne vojne v Nemčiji izključena

BERLIN, 20. Wolfova agencija poroča: Po mnenju vlade ne obstoja več nevarnost izbruha civilne vojne. V očigled hudemu pritisku s strani inozemstva noče nemški narod zlorabljati svojih moči v notranjih sporih. Ako se bi pa kljub nasprotni volji večine nemškega naroda hotelo izvesti nasilne konflikte, je nemška vlada pripravljena vdušiti vsak upor z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Krčmar-Nemec rešil dva francoska vojaka iz Renu in prošil za pomilostitev na smrt obsojenih Nemcev.

BERLIN, 20. Iz Karlsruhe poročajo: Med vajami pionirjev na Renu sta padla dva francoska vojaka v vodo in prišla v resno nevarnost. Krčmar Maks Fladt je junako skočil v reko in rešil oba vojaka gotove smrti. Francoski general je rešitelju izrazil svoje priznanje ter obljubil, da mu bo po možnosti izpolnil to, kar si sedaj najbolj želi. Tu je nemški krčmar prošil milosti za na smrt obsojene Nemce. General je takoj odposlal prošnjo s toplim priporočilom pristojnemu oblastvu v Koblenz.

Albanija

Albanski prestol ponuden romunskemu princu

DUNAJ, 20. «Neue Freie Presse» poroča iz Bukarešte, da je šel albanski zunanji minister v Rumunijo s prošnjo za sprejetje Albanije v malo entento. Razen tega bo minister razpravljal o ponudbi prestola dvajsetletnemu princu Nikolaju Rumunskemu.

Turčija

Pred odhodom zaveznih čet iz Carigrada

CARIGRAD, 20. Poveljniki tukajšnjih zaveznih čet general Harrington in poveljniki mesta sta izdelala načrt za odhod zaveznih čet iz Carigrada. Mestni poveljniki se je obvezal, da bo podzvel vse potrebne ukrepe, da ne bo prišlo med izpraznitvijo do kakih nemirov. V mestu se vršijo velike priprave za slavnostni sprejem generala Izmet paše.

DNEVNE VESTI

Kako vlada skrbi za slovansko manjšino

V včerajšnji številki smo omenili besede državnega podtajnika Acerba, kateri je izjavil, da je vlada skrbela za nas s tem, da je določila, da se imajo liste kandidatur predložiti samo v dveh volilnih okrožjih. Omenili smo tudi, da je vlada s tem skrbela za nas zelo površno. Mi Slovani v Italiji, vstevši Rezijane in Hrvatke okrog Zadra, bomo zapopadeni vsi do zakejega v eno samo volilno okrožje. Iz lasne moči torej ne moremo predložiti svojih kandidatskih list v kakem drugem volilnem okrožju, ker v drugih volilnih okrožjih v Italiji ni Slovencev. Ostane nam edini izhod, da nam pomagajo Nemci, katere pa bomo morali zato prošiti. Zakaj če Nemci naši prošnji ugodijo, bodo morali spremeniti odznak svoje stranke nam na lubo in gospod Acerbo si lahko misli, da tega nobena politična skupina ne stori rada. Ali pa se bomo morali celo udati in voliti svoje moze pod znakom planinke (Edelweiss). Malo čudno bo to za narod v naši pokrajini, ki planinke ne pozna in katera je poleg tega, saj se lahko tako izrazimo, nekaka nemška cvetlica. Nemci bodo namreč napravili nam na boljšem stališču. Zakaj oni imajo poleg Južnega Tirola svoje pripadnike tudi v Julijski Krajini. Pomisliti je treba, da je v Trstu in drugih mestih še precej Nemcev in pred vsem pak so Nemci kompaktno naseljeni v trbiškem okraju. Oni si torej lahko sami pomagajo in vsled tega imamo mi neprijetno nalogo, da prosjamo ali pa se vdamo temu, kar bodo zahtevali. Lepo skrbi vlada za nas! Tako imenitna je njena skrbi, da moramo prosjati tam, kjer bi morali na podlagi točnega vladinega ukrepa enostavno in sigurno nastopiti, tako imenitna je njena skrbi, da si danes želimo ne samo, da bi se nam godilo kakor se godi sodržavljanom italijanske narodnosti, ampak da bi se nam vsaj tako godilo kakor se godi sodržavljanom nemške narodnosti, tako imenitna je njena skrbi, da nismo več državljanji drugega, ampak tretjega reda! Vlada je tako dobro skrbela za nas, da se nam lahko zgodi, da ostanemo brez parlamentarne zastopstva že radi tega, ker smo postavljeni pred dejansko nemogočnost, da zadostimo prvi formalnosti, zahtevani od volilnega reda, da zberemo namreč v dveh okrožjih borih 300 volilcev, kateri bi predložili naše kandidatske liste. Ker je po starem pregovoru ni nesreče brez sreče, nas pri tej «skrbi» vlade tolaži edino to, da nam bo na ta način brez bolečin volilnega boja vzeto parlamentarno zastopstvo in s tem prihranjeno našim poslancem in z njimi našemu narodu razočaranje, da jih, čim zinejo, razni Salandri in

Acerbi s parlamentarnih in vladnih klopi zafurkujejo. Včeraj smo označili Acerbov odgovor kot zvit; čudimo se samim sebi, kje najdemo tako mile izraze.

Naši novi podlistek. Te dni začnemo priobčevati v našem listu kot podlistek znameniti roman «Kirku» (Circe), ki ga je napisala ena najboljših sodobnih italijanskih pisateljic — Annie Vivanti-Chartres, katera živi sedaj v Turinu. Roman nam predčuje življenje ruske pleminke Marije Tarnovske. Je to življenje polno tragike, polno krutih dogodkov, ovitih v pajčolan poezije in mehkebe. Tarnovska — moderna Kirka —, ki živi v razkošju in brezdelju kakor večina pleminj, pade v zmo to vsled mozeve nezvestobe, vsled šibkosti svoje volje in vsled praznovrvoja. Poglavje za poglavjem vzbuja v človeku obenem upor in pomilovanje. Opozarjamo že sedaj naše čitatelje na ta velikanimiv roman ravno tako prezanimivega in razburkanega življenja slovit ruske pleminke. Prevod je preskrbela z dovoljenjem pisateljice ga G. B.

Zaostalo izplačilo rent s strani bivših avstroogrskih zavarovalnih zavodov. Vprašanje kritja zastalnih rent zavarovalnih zavodov bivše avstroogrške monarhije tvori — po odgovoru posl. Tovinja na tozadevno vprašanje — še predmet razprav in pogajanj, ker je podrejeno razdelitvi finančnih bremen med posamezne nasledstvene države in ker pride tu v poštev vprašanje izmenjave v smislu tozadevnih mirovni pogod. Kar se tiče dela, ki ga prevzame Nemčija, je bila zadeva predložena ital.-nemškemu razsodišču. Glede izplačila kvot, ki tečejo od ratifikacije posameznih mirovni pogod, je znano, da je Nemčija že pričela z izplačevanjem; toda za avstroogrške zavode, razen nekaterih avstrijskih in čehoslovških, je v veljavi še ukinitje izplačevanja, bodisi radi dejstva, da ni bilo vprašanje razdelitve finančnih bremen med nasledstvene države še rešeno, bodisi radi popolne devaluacije rent, ki onemogoča izplačilo.

Prezir — renegatom! Na koncu svojega članka pod naslovom «Dvojne mere na vseh črtah» piše zadnja «Istarska Rijec»: Kakor vsak narod na svetu, tako so imeli tudi Italijani v vsaki dobi svoje zgodovine ljudi, ki so za denar ali kako drugo koščico izdajali svoje rodne brate in prestopali k močnejšemu, to je: k tistemu, ki je imel oblast v svojih rokah. Italijani so take — ničle imenovali renegate in so jih prezirali. Tudi mi Slovani smo imeli in imamo še take odpadnike. Tudi med nami se je našel in se še najde tudi danes kak breznačajnej, ki radi kakega svojega osebnega interesa liže in maže okoli novih gospodarjev in ki za kak majhen bakšiš gazi pred njimi svojo narodnost, pljuje na jezik in svojo rodno mater. Take tudi imenujejo povsod po svetu

renegate. Tudi mi jih imenujemo tako, ali Italijani nam oporekajo. Pravijo: to so naši dobitni prijatelji, a ne renegati. Niti one, ki jih Italijani hočejo asimilirati, ne bomo smeli imenovati renegate, dasi vemo — in imamo dokaz za to — da naši gospodarji take ljudi imenujejo že sedaj: gli italiani colla coda... a to je zopet dokaz, da so pravi Italijani po rojstvu res častiti ljudje ter da vendar prezirajo ljudi, ki so se odtujili svojemu rodu in jeziku. Mi ne zahtevamo nič drugega, nego da se dovolj tudi nam, da ostanemo častiti tudi mi ter da moremo temu primerno izkazovati ves svoj prezir tistim, ki radi kakšnega lastnega dobička, ali česa drugega pljujejo na jezik svoje matere in na lepo ime našega naroda.

Napad na puljske izletnike na Reki. Ne bi mogli verjeti, ako ne bi čitali v fašistovskem glasilu «Il Popolo di Trieste» od 18. julija, ki posnemlje svoje poročilo po tedenskem vestniku puljskih fašistov. Poročilo pripoveduje: «Po posebnem povabilu so priredili Puljci izlet na Reko. Izlet je bil kar najbolje organiziran, vendar je prišlo do boleznih dogodkov po krivdi izvestnih temnih elementov. Ti so napadli Puljce na način, ki gotovo ni v čast resnemu mestu. Neprijetno so bili izletniki presenečeni že po sprejemu, ki je bil kaj hladen. Razen treh orožnikov, dveh težakov in enega psa, ni došel noben Rečan k sprejemu izletnikov, ki so bili odšli iz Pule v nadi, da preživijo lep dan v tem živovanem mestu. No, tozračni so si tak sprejem kot slučaj navadne negostoljubnosti. Ali čim je bila končana tekma — na kateri so zmagali Rečani, Bog ne daj, da bi bili Puljci — in čim so prvi izletniki prišli na cesto, jih je napadla gruča zločinskih stvorov ter jih je začela besno pretepsti s palicami. Bolj srčni izletniki so se branili s pestjo, ki je bila edino njihovo orožje. Več Puljcev je bilo ranjenih. Tudi pribegli oz. niki niso mogli ukrotiti besnosti napadateljev, ki niso hoteli odnehati niti sprčo žensk in otrok, nahajajočih se med napadenci. Le s težavo in ob neprestanem begu sem in tja so se izletniki preroji do parnika. Pa se ni bilo dovolj. Močna gruča mladeničev — ob krikih prestrašenih žensk in otrok — udra na parnik z naperjenimi samokresi, čes da iščejo tiste, ki so ranili reske legionarje. Položaj je postal vnovič grozilen, ker so bili izletniki odločeni za energičen odpor. V tem pa so prihiteli orožniki, ki so na ukaz njih poveljnika odstranili napadalce s parnika. Poveljnik je odredil, naj parnik nemudoma odpluje. Pa tudi odhod parnika so spremljali divji žaljivi krikli in žvižganje od strani množice na pomolu. V strahu, da ne bi prišlo še do kakih hujših — argumentov (poročilo misli gotovo streljanje), so se izletniki morali vreči na tla ob bokih parnika ter ostati v takem položaju, dokler ni bil parnik na varnem. Tudi člani fanfare, ki so shranili svoje instrumente in neke restavracije, je neka desetorica oseb napadla in so enega godca vrgli celo skozi okno prvega nadstropja, da je zadobil mnoge poškodbe po vsem životu. Poročilo zatrjuje, da ni bilo prav nikakega izživljanja od strani puljskih izletnikov, ki bi opravičili tak lov na nje. Niso šli na Reko, da bi tam uprizorili kaka nasilja, kakor so si menda domnevali Rečani, zlasti se, ko so imeli s seboj toliko žensk in otrok. In še nekaj. Ker je parnik odšel nekoliko pred doletenim časom, je več izletnikov osialo na Reki. Poročilo izreka nado, da se jim ni dogodilo še kako nadaljnje gorje. — Mi pripominjamo le, da poročilo ne podaja nič prave jasnosti glede postanka in vzrokov tega spopada med puljskimi fašisti in reškimi legionarji. In vprašati moramo, kako bi bilo, če bi se bilo v kakem našem kraju pripetilo le majhen del tega, kar se je odigralo na Reki? To bi bilo krika o divjaštvu in barbarstvu!

Zamenjava avstrijskih predvojnih vrednostnic. Uradni list «Gazetta ufficiale» z dne 17. t. m. prinaša kr. odlok-zakon, s katerim se dovoljuje v smislu odloka-zakona z dne 3. novembra 1921. št. 1584 zamenjavo avstrijskih predvojnih rent, ki so prepečatene od italijanskega zaklada in v posesti inozemskih državljanov.

Predpisi za usposobljenostne izpite občinskih tajnikov. Uradni list «Gazetta ufficiale» ima kr. odlok-zakon z dne 14. julija 1923. št. 1449, kateri določa: Osebe, ki so usposobljene za poste občinskega tajnika v smislu odlokov 27. maja 1915. št. 744 in 21. maja 1916. št. 682 in ki so neprETRGNTO vsaj dve leti hvalevredno vršili službo občinskega tajnika, kar ima ugotoviti pokrajinski prefekt, bodo po zaščitani prefektureškega sveta pripuščeni k usposobljenostnemu izpitu za poste občinskega tajnika v prvih dveh zasedanjih, ki bosta neposredno sledili dnevu, ko bo ta odlok stopil v veljavo, in sicer tudi če jim manjka predpogoji, predvidjen v čl. 162 št. 5 občinskega in pokrajinskega zakona. Odlok stopi v veljavo na dan, ko bo objavljen v uradnem listu (17. julija 1923.).

Videmski prefekt v Vipavski dolini. Agencija Stefani poroča iz Vidma: Včeraj je videmski prefekt odvetnik Piseniti obiskal vse glavne kraje Vipavske doline. Pot je šla skozi Renče, Gradišče, Dornberk, Rihenberk, Stanjel, Sent Vid, Ajdovščina, Sv. Križ, Gojače, Vrtovin, Kamnje, Černiče, in Ozeljan. Pisenitja so spremljali gorški komisar kom. Nicolotti, prof. Veneziano, podprefekt kom. V. V. vseh vseh so bili postavljeni slavoletki s pozdravi prefektu in fašistovski vladi. Vse hi-

še so razobesile zastave. Povsod je šolska mladina prepevala patriot. himne, pozdravljala po rimsko prefekta in mu trosila cvetlice na pol. Prefekt je govoril povsod zbranim ljudstvu, ki je tako prvič čulo govoriti iz ust vladnega zastopnika o smernicah italijanske politike v obmejnih pokrajinah. Najvažnejši vseh govorov je bil odznan na trgu v Ajdovščini pred župani in občinskimi svetovalci vsega okraja in množestevnim ljudstvom. Navzoči so bili tudi častniki in oddelki državne milice.

Nogomet. Cisto gotovo je slučaj hotel, da sta prišla v četrtkovi «Edinosti» (št. 170) na tretji strani dva zelo sorodna članka skoro neposredno v dotiko. Prvi članek se je glasil «Sport in politika», drugi pa «Nogomet». V prvem članku se je razpravljalo o važnosti sporta in o njegovem političnem pomenu in se je med drugim prepovedovalo o enem praktičnem Slovincu, ki je pred 15. leti rekel, da je napravil večjo propagando za Slovenstvo šahovski mojster dr. Vidmar nego naš pesnik Prešeren. Je imel popolnoma prav ta naš vrli Slovinc. Jaz bi temu še dostavil: Če bi se znal g. dr. ing. Vidmar (naj oprost! to prostost enemu svojih učencev!) prav dobro boksati, kakor Dempsey, Carpentier, Battling Siki, Spalla, bi še bolj koristil naši stvari kot s svojo izborno šahovsko igro.

Sedaj pa preidem k drugemu članku. Članek je razpravljalo o pred kratkim doigrani tekmi med resko «Glorio» in dunajskim «F. C.» («Football-Club-O») in se je čudil, kako da je našel v prvem klubu samo jugoslovanske imena, v drugem pa samo česka. Jaz se ne čudim. Prvič: mi sami smo priče v Trstu, kako se naši najboljši športni elementi zatekajo v italijanska društva in jim prinašajo slavo. (Tukaj v časniku ne morem priti z imeni na dan). Drugič: iz članka razvidim, da dopisnik ne pozna pravega imena dunajskega kluba: «Slovan F. C.» To ime mu bo dovolj razložilo, zakaj je našel v tem klubu sama česka imena.

Nisem vzel peresa v roke, da bi s tem informiral dopisnika; tudi ne, da bom slovensko javnost seznanil s slovensko zmagavo v inozemstvu; pač pa, da bi vsi mi permotirali ta slučaj. Naj cenjeni čitatelji samo to premislijo: večina italijanskih časnikov ni prinašala in ne prinaša nobene vesti o česki manjšini na Dunaju; edino izjemo tvorijo športni časniki, ki se, hočeš nočeš, morajo baviti s «Slovanom» iz Dunaja in s tem morajo priznati, da obstoji česka manjšina na Dunaju! Kako pa z nami v Trstu? Ali smo se mi znali uveljaviti na mednarodnem športnem polju? Smo se — ali v našo sramoto — pod tujo firmo! In če pomislimo na zadnje parlamentarne dogodke, če pomislimo, da morda v naši najbližji bodočnosti ne bomo imeli zastopnika v rimskem parlamentu, pridemo prav lahko do zaključka, da je skrajni čas, da pomislimo tudi na drugo in — po mojem mnenju — bolj učinkovito propagando.

Vuk.
Vodstvo zasebne slovenske šole pri Sv. Jakobu uraduje med počitnicami vsako soboto od 10.—11. predpoldne.

Društvene vesti
GLASBENI VEČER SOLE «GLASBENE MATICE». Javni nastop gojencev «Glasbene Matice» se vrši danes zvečer ob 20. v dvorani «Del. kons. društva» pri Sv. Jakobu. Pričakuje se mnogobrojnega občiska, ki bodi v zadovolženju za trud učiteljem in v bodrilo gojencem.

M. P. D. - Sv. Jakob priredj jutri ob 8.30 zjutraj kapalni izlet v Sesslan. Obi se navedeni urji se člani zberejo pri parniku na pomolu. Odbor.

Iz tržaškega življenja

Zastrupila se je z — zdravilom. Radi nesrečnih družinskih razmer je včeraj zjutraj hotela umreti 28-letna Marija Versich, stanujoča v ulici Ponte 4. Izmisli si je originalen način samomora: v svojem stanovanju je izpila dve polni steklenici znanega zdravila »Pagi-gliano«. Namesto smrti, ki si jo je Versicheva želela, je žensko začelo samo trpeti po želodcu, da je jela vpiti na pomoč. Prihitieli so njeni domači, ki so obvestili o dogodku zavod »Zelenega križa«, odkoder sta se podala na lice mesta dva strežnika, ki sta žensko z avtomobilom prepeljala v mestno bolnišnico. Tam je zdravnik ugotovil, da stanje Versicheve ni nevarno, pač pa bo imela par dni sitnosti s trebuhom.

Radi nesrečne ljubezni. Nekaj najemnik, stanujoč v hiši št. 3 v ulici Chiozza, je včeraj predpoldne našel v tretjem nadstropju omejenen hiše na stopnicah ležečega mladega moža, ki se je zvijal v bolečinah; poleg njega je ležala steklenica z ostaniki jodove tinkture. Najemniku ni bilo treba drugega pojasnila; uvidel je takoj, da se je neznanec zastrupil. Hite! je obvestiti resilno postajo o dogodku. Ko je zdravnik rešilne postaje došel na označeno mesto, je neznanec še vedno ležal na stopnicah ter venomer ječal: «Hočem videti mojo Marijo!» Dognalo se je, da stanuje v šestem nadstropju neka ženska, v katero je bil zastrupljenec zaljubljen, a najbrž ni imel sreče v svoji srčni zadevi. Ta okolščina ga je menda pripravila do obupnega koraka.

Zastrupljenega moža so prepeljali v mestno bolnišnico, kjer mu je zdravnik izpral želodec. Policijskemu agentu, ki ga je zašilal, ni hotel neznanec nič povedati o vzrokih svojega ne-

zdravega čina; tudi ni hotel dati svojega imena. Neznanec stanje je opasno.

Posamej je bil neznanec identificiran. Imenuje se Cosimo Delle Donne, star 25 let, stanujoč v ulici S. Maurizio št. 6.

Težka nesreča z motornim kolesom. Včeraj popoldne se je v ulici Giustinelli pripetila težka nesreča. Neznan neroden motociklist je z vso silo podrl na tla inženirja Frana Fonda, starega 38 let, stanujočega v ulici Capuana št. 10. Ubogi mož je obelzavljen nezavesten. Motociklist, namesto da bi priskočil svoji žrtvi na pomoč, je naglo odtrdal z motornim kolesom. Mimoideči ljudje so prenesli inženirja v vilo neke bližnje hiše in nekdo se je podal telefonirati v mestno bolnišnico za pomoč. Od tam so poslali na lice mesta avtomobil, s katerim je bil ponesrečen inženir prepeljan v mestno bolnišnico, kjer je zdravnik ugotovil, da ima Fonda prebito črepijo in močno pretresene možgane. Sprejeli so ga v zelo nevarnem stanju v kirurški oddelk.

Nesrečen padec 94-letne starke. 94-letna Marija Slavich, stanujoča pri Sv. Alojziju št. 765, je včeraj popoldne padla v bližini svojega doma z nekega obcestnega zida. Zdravnik rešilne postaje, ki je bil telefonično poklican na lice mesta, je ugotovil, da je starka zadobila poleg rane na glavi, tudi težke notranje poškodbe. Prepeljali so jo v mestno bolnišnico, kjer so jo sprejeli v nevarnem stanju v kirurški oddelk.

Bojne glave. Pred sinočnjim so postrežniki od družbe «Trevre» spremili v bolnišnico 46-letno Terezijo Klun, stanujočo pri neki družini na obrežju Nazario Sauro št. 18. Klunova je v hišni bližnosti hotela skočiti skozi okno, a njeni domači so ji ta čin še pravočasno preprečili. Sprejeli so jo v opazovalnico.

Postrežniki iste družbe so kako uro pozneje morali posredovati pri neki družini, stanujoči v ulici Carducci št. 28, kjer je nezadoma zblaznel 51-letni uradnik Marko A. Mož je grozil domačim s smrtjo. Tudi njega so prepeljali v opazovalnico.

Padec s kolesa. Med tem ko je natakar Avgust Allegretti, star 24 let, stanujoč v ul. Solitario št. 12, včeraj popoldne vozil s kolesom po ulici S. Cilino, se mu je odlomil sprednji del kolesa in mladenič je padel z obrazom na tla. Pobil se je nad desnim očetom ter se močno opraskal po licu in po levi roki. Dobil je prvo pomoč na rešilni postaji, kamor se je zatekel.

Smrt samomorilca. Včeraj zjutraj je umrl v mestni bolnišnici finančni maršal Ivan Lungo, ki se je pred večeršnjim na svojim stanovanju ustrelil s samokresom v glavo.

Nesreča pri delu v tovarni olja «Oleificio Triestino» se je včeraj zjutraj pripetila nesreča, katere je bil žrtve delavec Ivan Korosec, star 26 let, stanujoč v Boljuncu št. 151. Mož, ki je bil zaposlen pri nekem strojnem divjalgu, je radi nesrečne kretnje prišel z desno roko med zobčasto kolesje, ki mu je težko poškodovalo. Ponesrečenca so za silo obvezali ranjeni ud, ki je močno krvavel, nato so mladeniča prepeljali v mestno bolnišnico, kjer so ga sprejeli v kirurški oddelk. Okrevalo v treh dneh.

Utopiti se je hotela. Včeraj zjutraj je s pomola «Audace» skočila v morje neka mlada ženska. Ljudje, ki so se v onem času sprehajali na pomolu, so obvestili o dogodku pomorske pilot, katerim se je posrečilo izvlčiti žensko iz vode. Na lice mesta je bil poklican zdravnik rešilne postaje. Ta je na prvi pogled spoznal, da ženska ni pri zdravi pameti. Ni se motil. Ko so jo prepeljali v mestno bolnišnico, so tam spoznali žensko za 27-letno Emilijo Helig, stanujočo v ulici Donata št. 4. Heligova je bila že večkrat v opazovalnici radi slabomnosti. Letos je že ponovno skočila v vodo s samomorilnim namenom. Sprejeli so jo zopet v opazovalnico.

Politično društvo «Edinost» v Trstu

pozivlja vse svoje poverjenike, da pobe-rejo članarino za tekoče leto pri članih svojega kraja. Članarina znaša kakor doslej, L 4 letno in 50 stotink pristojbine za izkaznico, skupaj torej L 4.50.

Važnosti in pomena političnega društva pač ni treba posebej povdarjati. Če kdaj, bi moral sedaj vsak naš človek postati član političnega društva «EDINOST». Društvo vzdržuje svoj urad, kamor se naši ljudje zatekajo po nasvet in pomoč v vsaki zadevi. Kako zelo je urad potreben, pričajo neštuvili njegovi občivalci. Politično društvo «EDINOST» bo zamaglo vršiti nadalje svoje naloge le, če bo imelo dovolj zaslome od strani našega ljudstva. Naproseni so torej vsi člani, da poravnajo svojo članarino za tekoče leto in da pridobijo društvo več novih članov.

Odbor Pol. društva «Edinost» v Trstu, ul. S. Francesco d'Assisi 20, L.

Gospodarstvo

Industrijsko-obrtna vzorčna izložba v Mariboru združena z vrtnarsko, vinako, umetniško in gradbeno razstavo. (Od 15. do 26. avgusta).

Reklama na razstavi. — Reklamni odbor odda več reklamnih tabel in prostorov za reklamo v šolskem posloplju, kjer se vrši razstava. Opozorjamo vse zainteresene na to ugodno priliko za uspešno reklamo. Vsa pojasnila

se dobe v pisarni razstavnega odbora, Cankarjeva ulica 5, tel. int. št. 325.

Prijave za udeležbo na razstavi se sprejemajo samo še do 20. julija. Po tem roku radi tehničnih ovir ni več mogoče sprejemati prijavi. Opozorjamo na to vse, ki se niso še prijavili. Pripravi smo, da bo vsakomur, ki bi se razstave ne udeležil, pozneje žal; zato naj se vsakdo pravočasno prijavi.

Nekaj povsem novega na gradbenem polju bo «Industrijsko-obrtna vzorčna izložba» nudila v posebnem gradbenem oddelku, kjer bodo razstavljeno vse, kar nudi današnja moderna tehnika gradbe. Jugoslovanski gradbeniki in gradbena podjetja, katerim leži na tem, da uspešno konkurirajo na gradbenem polju, ter da pokažejo kaj zmorejo, so že vpsolali prijavo za soudeležbo.

Kdor želi razstaviti, naj svojo prijavo nemudoma vpošlje, ker se bodo vpoševale iste le v toliko, kolikor bo imela uprava na razpolago prostora. Razstava se vrši od 15. do 26. avgusta 1923. Pojasnila daje mariborska gradbena akcija in uprava «Industrijsko-obrtna vzorčne izložbe» v Mariboru.

Organiziraje obisk razstave! Vsem obrtnim društvom, zadrugam itd. kakor tudi drugim korporacijam priporočamo, da organizirajo obisk razstave. Pri tej priliki si lahko ogledajo mesto in okolico, pri čemer se lahko poslužijo vseh ugodnosti razstavalcev razstave, polovična vožnja, preskrba prenočišča itd. Priporočljivo je, da se vsak korporativen obisk prijavi razstavnemu odboru, da preskrbi vse potrebno in dodeli voditelje po razstavi in mestu.

Borzna poročila.

Tečaj:
V Trstu, dne 20. julija 1923.

Cornflit	310
Elmatta	293
Gerolmetz	1195
Libera Trieste	412
Lloyd	1410
Marinotek	645
Oceanic	100
Premuda	649
Tripcevič	280
Ampela	600
Cement Dalmatia	313
Cement Spalato	297

Valuta na tržaškem trgu.
V Trstu, dne 20. julija 1923.

ogrške krome	0.2250	0.7500
avstrijske krome	0.0320	0.0330
čehoslovanske krome	69.25	69.75
dinarji	24.80	24.80
lejari	11.75	12.25
marke	0.0050	0.0075
dolarji	28.15	28.30
jancoski franki	186.25	136.75
švicarski franki	409.	412.
angleški funti papirnati	106.45	106.70

Mali oglasi

se računajo po 20 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 2.—, Dobele črke 40 stot. beseda. — Najmanjša pristojbina L 4.— Kdor išče službo, plača polovično ceno.

POSESTNIKI POZOR! Radi selitve se prodaja takoj v bližini Ptuja krasno posestvo obstoječe iz 85 jutov zemlje, i. s. iz 18 jutov vinograda, 37 jutov njiv in livad s 1500 sadnih dreves, 30 jutov jelovega, hrastovega in bukovega gozda, ter živi in mrtvi inventar. Posestvo obsega 9 hiš: velika gosposka hiša, 4 gospodarske zgradbe in 4 hiše za viničarje. Živi inventar obstoji iz 5 parov volov, ene krave, 2 konj in 4 svinj. Mrtvi inventar se ceni nad 1,200.000 jagosl. kron. V kleti se nahaja 545 hl vina. Na posestvu se pridelava 450 hl vina in 150 hl jabolčnega mošta. Skupna kupna cena je 3½ milijona jagosl. kron ali približno 220 tisoč lir. Pojasnila daje Ivan Nežič, Ptuj, mestni magistral, Jugoslavija. 1005

UCENEK, krepak in pošten, iz boljše hiše, se sprejme v trgovino z mešanim blagom. Naslov pove upravništvo. 1004

KUPUJEM cunje in stare vrvi. Molino Grande 20, Babice. 1006

V SKLADIŠČU Via Udine 25 se dobijo spalne sobe, poročne in za eno osebo, iz masivnega trdega lesa, bukovega, jesenovega, mahogoninevega itd. Svetle, solidno delo s psiho s tremi ogledali, po brezkonkurenčnih cenah. Skladišče Via Udine 25. 1007

POSTELJE od L 60 naprej, chiffoniers 220, nočne omarice 50, vzmeti, žimnice; popolna soba L 800. Fonderia 3. 991

ŠIVALNI stroj «Singer» zajamčen, se ceno prodaja. Acquadotto 25, mehanik. 994

BABICA, diplomirana, sprejema noseče. Ljubezna oskrba. Govori slovenski. ZaJamčena tamoš. Corso Garibaldi 23, I. 995

TRGOVSKI pomočnik, dobro izvežban, z dobrimi spricavali, išče mesta v trgovini z mešanim blagom. Naslov pri upravništvu. 1000

ZABNICE, angleške ključavnice, ključji, mi-zarske klopi, obličji, pile, vijaki, železna volna, žebli itd. Skladišče železnin, Via Filzi 17. 1001

TRIKOTNE PILE za žage. Ugodna prilika. Zaloga železnine, Via Filzi 17. 1002

ZLAT, srebrn in papirnat denar se kupuje in prodaja po zmernih cenah. Menjalnica via Giacinto Gallina 2, (nasproti hotela Montecasin). Telefon 31-27. Govori se slovensko. 25

SREBRO, zlato in briljante plača več kot drugi Pertot, via S. Francesco 15, II. 45

†
S tužnim srcem naznajo sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša, nad vse ljubljena mati, sestra, oziroma tašča in stara mati

Ivanka vd. Müller roj. Wimmer
v starosti 73 let, po kratki in mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb se bo vršil v nedeljo, dne 22. t. m. ob 10½ iz hiše žalostil Campo S. Giacomo št. 5. Trst, dne 20. VII. 1923.

Ignacij, sin; Ivanka, Ana por. Kompara, hčeri, Fran in (Ivan, odsoten), brata; Marija, (odsotna), sestra; Ana roj. Svetina, snaha, Marije Kompara, zet; Laura, Marjuči, Edi, vnukinje.
Novo pogrebno podjetje Trst. Corso V. E. III. 47.

Št. 1334/23.

Razpis natečaja.

Pri županstvu občine Dolina je razpisano mesto občinskega sluga.

Prošnje za podelitev mesta naj se dopisujejo županstvu najkasneje do 4. avgusta, opremljene s sledečimi spricavali:

1. Potrdilo o italijanskem državljanstvu.
2. Starost ne pod 20 leti.
3. Spricavalo o dobrem moralnem in političnem vedenju.

Prosilci morajo razven tega dokazati, da imajo potrebna svojstva za redno izvrševanje razpisane službe.

Neobhodno potrebno je poznanje slovenskega in italijanskega jezika.

ŽUPANSTVO OBČINE DOLINA
dne 13. julija 1923.

Župan: Zobec, I. r.

Najstarejši slovenski denarni zavod.
Tržaška posojilnica in hranilnica
registrovana zadruga z omejenim poroštvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torrebianca št. 19, I. n.

Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje

po 4%
večje in stalne vloge po dogovoru.

Daje posojila na vknjižbe, menjice, zastave in osebne kredite. — Obrestina mera po dogovoru.

Uradne ure za stranke od 9 do 13.
Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Št. telef. 25-67.

Odhodi in prihodi vlakov
JUJNI KOLODVOR.

Trst, Tržič, Cervinjani, Portogruaro - Benetke.
Odhodi: 0.15 o.; 5.— eks.; 5.35 brz.; 9.40 o.; 10.10 brz.; 14.— eks.; 15.40 o.; 18.— o.; 19.05 eks.
Dohodi: 0.40 eks.; 5.40 o.; 8.15 o.; 10.05 eks.; 14.— brz.; 15.40 eks.; 19.23 o.; 23.25 eks.

Trst, Gorica, Kormin, Videm (Udine).
Odhodi: 6.05 o.; 8.— o.; 9.40 o.; 13.10 o.; 16.40 brz.; 18.— o.
Dohodi: 8.15 o.; 10.45 o.; 12.40 brz.; 16.50 o.; 18.50 o.; 22.45 o.

Trst, Nabrezina, Divača, St. Peter, Postojna.
Odhodi: 0.40 eks.; 5.15 brz.; 7.00 brz. 8.30 o.; 11.00 brz.; 16.10 o.; 19.45 brz.
Dohodi: 3.30 eks.; 7.15 o.; 9.25 brz.; 12.20 o.; 18.30 brz.; 20.30 o.; 21.20 brz.; 23.50 o.

KOLODVOR PRI SV. ANDREJU (državni).
Trst, Koper, Buje, Poreč
Odhodi: 5.40, 8.50*, 12.35, 18.30*.
Dohodi: 8.30*, 12.30, 17.55*, 21.25.

Trst, Gorica, Podbrdo.
Odhodi: 5.35 brz.; 6.10 o.; 16.30 brz.; 17.25 o.
Dohodi: 7.45 o.; 12.25 brz.; 21.15 o.; 23.45 brz.

Trst, Hrpelje, Buzet, Pula.
Odhodi: 5.25 o.; 12.55* brz.; 18.25 o.
Dohodi: 7.35, 10.05 o.; 15.50* brz.; 21.32 o.
* Ne vozi ob nedeljah.

PODLISTEK

WILKIE COLLINS:

Gospa v belem

Svojega gosta sem spravil v neko gornjo zakotno sobo, oba zdravnikova pa sta čakala v spodnjem nadstropju, da bi opazovala bolnico. In izdala svoja izpričevala. Ko sem gospo Glyde glede njene sestre pomiril, sem poklical prijatelja, ki sta si posamezno ogledala dozdevno Ano Catherick. Izvršila sta svoje formalnosti kratko, razumno in vestno. Nato sem šel zopet v sobo, kakor hitro sta prišla onadva ven ter sem pospešil dogodke s tem, da sem omenil gospo Glyde, da gre z boleznijo gospe Halcombe na slabše.

Postledica je bila, kakor sem jo pričakoval. Gospa Glyde se je ustrašila in omedlela. Drugič in zadnjič sem poklical znanost na pomoč. Kozarec vode, pomešan z nekim zdravilom in vonjalna steklenička sta ji prihranila nadaljnje neprijetnosti in razburjanje. Druga doza pozneje na večer ji je prinesla dragoceni užitek nočnega počitka. Madame Rubelle je pravočasno prispela, da je prevzela toaletno

gospo Glyde. Dobra gospa Rubelle ji je prej-žnji večer slekla njena lastna oblačila, a naslednjega jutra jo je oblekla v ona An Catherick. Vse to se je zgodilo z vestno spodobnostjo. Tekom dneva sem držal našo bolnico v polni zavesti, dokler mi nista spretna prijateljica zdravnikova preskrbeli potrebni ukaz za sprejetje bolnice v zavod. To se je zgodilo (17. julija) sva spremila s madame Rubelle našo dozdevno Ano Catherick v umobolnico. Sprejeli so jo z velikim začudenjem, toda brez vsakega suma, ker sem mogel pokazati ukaz, zdravniško izpričevalo, Pervivalova pisma in slednjič tudi vsled podobnosti in časne duševne zmede nove bolnice. Vrnil sem se s takoj k grofici z oblačili in stvarmi, ki so bile last pristne gospe Glyde, da pripravim pogreb dozdevne gospe Glyde. Te stvari smo pozneje s pogrebnim vozom peljali v Cumberland. Udeleželi smo se pogreba dostojanstveno in v strogo žalni obleki.

Moja povest o teh nenavadnih dogodkih, ki so bili napisani v ravno tako nenavadnih okolščinah, je s tem pri koncu. Manjše previdnostne odredbe v Limmeridge House so znane, istotako je znan sijajen uspeh mojega

dela, znan njegov solidni gmotni rezultat. Moram pa svečano izjaviti, da bi edina slaba točka v mojem načrtu ne bila nikoli prišla na svetlo, če bi se bil jaz udal slabosti svojega srca. Samo moje usodno oboževanje Marijane me je zadrževalo, da nisem posegel vmes, ko je pomagala svoji sestri pri begu. Šel sem mimo te nevarnosti in zidal sem na popolnem uničenju istovetnosti gospe Glyde. Če bi skušala Marijama ali gospod Hartright braniti njeno istovetnost, tedaj bi njima nihče ne verjel, ampak vzbudila bi sum. Na ta način nista mogla ogroziti mojih interesov niti Persivalove tajne. Napravil sem napako, ker sem tako slepo računal na te slučajnosti. Drugo napako sem napravil tedaj, ko je Persival plačal svojo trmo in naglico z življenjem, da sem dal gospo Glyde drugi milostni rok prostosti in sem pustil